

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

Τίτλος: Ο.Α.Σ.Ε.

Σταυρακάκης Κωνσταντίνος (Α.Μ. 6172)

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια Σταυράκη Εμμανουέλλα

Ηράκλειο Μάιος 2011

Εισαγωγή- Πρόλογος

Η διαδικασία ύφεσης της δεκαετίας του 1970 στις σχέσεις μεταξύ του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας οδήγησε το 1975 στην υπογραφή της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι και τη δημιουργία της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΔΑΣΕ). Το νέο κλίμα που επεκράτησε στις διεθνείς σχέσεις, μετά την κατάρρευση των καθεστώτων της Ανατολικής Ευρώπης και η δημιουργία των νέων ανεξαρτήτων κρατών από τη διάλυση της τότε Σοβιετικής Ένωσης, οδήγησαν στη μετατροπή της «Διάσκεψης» σε «Οργανισμό» (πλέον Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη-ΟΑΣΕ) το 1995.

Ο ΟΑΣΕ, ένας Οργανισμός 56 χωρών σήμερα, αν και στερούμενος νομικής προσωπικότητας, αλλά εμπνεόμενος πάντα από τις Αρχές της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι, αποτελεί ένα forum πολιτικού διαλόγου σε θέματα που άπτονται τριών διαστάσεων της διεθνούς ασφάλειας:

- I. της πολιτικό - στρατιωτικής,
- II. της οικονομικής-περιβαλλοντικής και
- III. της ανθρώπινης διάστασης.

Το γεγονός ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τα συμμετέχοντα κράτη, είναι πολιτικές και όχι νομικώς δεσμευτικές, κατά την άποψη της Ελλάδας δεν μειώνει τη σημασία τους και δεν πρέπει να αφαιρεί τίποτε από την αποτελεσματικότητά τους. Η χώρα μας, από την εποχή του Ελσίνκι μέχρι σήμερα, με συνέπεια εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα συμβατικά κείμενα που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο ΔΑΣΕ/ΟΑΣΕ, ενώ με ενεργό τρόπο συμμετέχει στις δραστηριότητες αυτού, είτε αυτόνομα, είτε μέσω της ιδιότητάς της ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κορυφαίος θεσμός του ΟΑΣΕ είναι η Προεδρία, η οποία έχει ενιαύσια διάρκεια και ασκείται δια του Υπουργού των Εξωτερικών. Η Ελλάδα ασκεί την Προεδρία κατά το τρέχον έτος (βλ. κατωτέρω).

Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού είναι ο κ. Marc Perrin de Brichambaut (Γαλλία).

Προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του, ο ΟΑΣΕ έχει αναπτύξει ένα ευρύ δίκτυο 18 επιτόπιων αποστολών στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων, του Καυκάσου, της Ανατολικής Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας.

Επιπλέον, ο ΟΑΣΕ διατηρεί από το 1994 ειδικές σχέσεις με τους Μεσογειακούς (Αίγυπτος, Αλγερίας, Ιορδανία, Ισραήλ, Μαρόκο, Τυνησία) και τους Ασιάτες (Αφγανιστάν, Ιαπωνία, Κορέα, Μογγολία, Ταϊλάνδη) Εταίρους Συνεργασίας.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1^ο ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- 1.1 Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
- 1.2 ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
- 1.3 ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
- 1.4 ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ
- 1.5 ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- 2.1 Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΑΣΕ
- 2.2 ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΑΣΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ του ΟΑΣΕ

- 3.1 ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΟΑΣΕ
- 3.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

ΠΗΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

1.1 Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Σκοπός της ίδρυσης διεθνών οργανισμών είναι η ανάγκη συνεργασίας των κρατών για την πραγματοποίηση ορισμένου σκοπού (πολιτικού, στρατιωτικού, οικονομικού, τεχνικού ή άλλου). Παρόλο την έλλειψη σαφή ορισμού ο διεθνής οργανισμός πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- α) να πρόκειται για ένωση κρατών,
- β) να δημιουργείται με διεθνή συνθήκη
- γ) να δημιουργείται με απόφαση διεθνούς οργανισμού (αν υπάρχει προϋφιστάμενος)
- δ) να διαθέτει όργανα με δική τους βούληση.

Για την σύσταση ενός διεθνούς οργανισμού θα πρέπει να υπάρξει η συμμετοχή τουλάχιστον τριών κρατών. Παρόλα αυτά έχουν σημειωθεί ιδρύσει διεθνών οργανισμών με λιγότερα κράτη όπως παραδείγματα τελωνειακών ενώσεων.

Κατά κύριο λόγο μέλη ενός διεθνούς οργανισμού μπορούν να γίνουν κυρίαρχα κράτη και εκεί επέρχεται και η διαφοροποίηση τους από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Υπάρχουν εν τούτοις εξαιρέσεις στον συγκεκριμένο κανόνα όπως τα Ηνωμένα έθνη που συμμετέχουν ομόσπονδα κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με ξεχωριστή ψήφο το καθένα. Παράλληλα σημειώνονται φαινόμενα όπως η συμμετοχή διεθνών οργανισμών σε άλλους διεθνείς οργανισμούς και η δημιουργία διεθνών οργανισμών μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών ή τμημάτων κυβέρνησης μια χώρας π.χ. Ιντερπόλ.

Σύμφωνα με τη δεύτερη απαίτηση τα ιδρυτικά μέλη ενός διεθνούς οργανισμού εκφράζουν τη βούληση τους για την ίδρυση του με μια συνθήκη που ονομάζεται ιδρυτική συνθήκη. Η παραπάνω υπογράφεται από τους εκπροσώπους των κρατών, επικυρώνεται από τα κράτη μέλη και διέπεται από τις αρχές των διεθνών συνθηκών και κατατίθεται στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 1 του Καταστατικού Χάρτη.

Η συνθήκη περιέχει συνήθως τα στοιχεία οργανωτικής και ουσιαστικής λειτουργίας του διεθνούς οργανισμού ενώ συνεπάγεται τη δέσμευση των συμμετεχόντων κρατών αφού συνήθως τα περισσότερα κράτη-μέλη επικυρώνουν τη συνθήκη μέσω των εθνικών κοινοβουλίων τους. Οι εξαιρέσεις στον κανόνα ίδρυσης έχουν καταγραφεί ως η ίδρυση της Μπένελουξ, του Κομεκόν, του Συνδέσμου Κρατών Νοτιοανατολικής Ασίας, της Γενικής συμφωνίας Δασμών Εμπορίου που κατέληξε στη δημιουργία του

Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου (Δ.Ο.Ε). Η ιδρυτική Συνθήκη δεν αποτελεί απαραίτητα ξεχωριστό κείμενο, μπορεί να αποτελεί τμήμα άλλων διεθνών συμφωνιών όπως η δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών και η Δ.Ο.Ε.

Ένας άλλος τρόπος για τη δημιουργία των διεθνών οργανισμών είναι η δημιουργία με απόφαση προϋφιστάμενου διεθνούς οργανισμού. Η παραπάνω πράξη προκύπτει από την απόφαση αρμόδιων οργάνων να ιδρύσουν δευτερεύοντα ή βοηθητικά όργανα για την εκπλήρωση του σκοπού τους ή να συγκαλέσουν μέσω της γραμματείας τους διεθνή διάσκεψη για τη δημιουργία νέων οργανισμών. Οι οργανισμοί που γεννιούνται με αυτόν τον τρόπο καλούνται επικουρικοί οργανισμοί και μπορεί να κρατούν νομικούς δεσμούς με τον οργανισμό από τον οποίο γεννήθηκαν ή να ανεξαρτητοποιούνται παίζοντας το δικό τους ρόλο.

Βασικό συστατικό του διεθνούς οργανισμού αποτελεί η δυνατότητα μόνιμης διάθεσης οργάνων που να εκφράζουν τη βούλησή του για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού. Η βούληση αυτή είναι δοτή από τα κράτη-μέλη του διεθνούς οργανισμού και καθορίζεται από την ιδρυτική συνθήκη. Στα όργανα εκπροσωπούνται τα κράτη με αντιπροσώπους όπου ο αριθμός τους καθορίζεται ανάλογα με τη συμφωνία που επήλθε μεταξύ των κρατών και ορισμένες φορές ανάλογα με την ισχύ τους. Οι εκπρόσωποι μπορεί να είναι κυβερνητικοί ή διεθνείς υπάλληλοι. Η βούληση του οργανισμού θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από αυτή των κρατών αλλιώς ο οργανισμός παύει να είναι διεθνής.

1.2 ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Ο διεθνής οργανισμός υφίσταται με την έναρξη ισχύος της ιδρυτικής του συνθήκης και ανάλογα το μέγεθος του και τη χωρική του αρμοδιότητα απαιτείται η κατάθεση εγγράφων επικύρωσης σημαντικού αριθμού κρατών ή του συνόλου των κρατών-μελών. Εξάιρεση του τελευταίου αποτελούν οι ιδρυτικές συνθήκες που καθορίζονται με ακριβή ημερομηνία έναρξης ισχύος. Η θέση σε ισχύ της ιδρυτικής διακήρυξης διαφέρει από την έναρξη λειτουργίας του διεθνούς οργανισμού αφού αυτή αποτελεί πολύπλοκη διαδικασία και έτσι συνήθως υπάρχει μια χρονική απόκλιση μεταξύ των δύο πράξεων .

Η νομική προσωπικότητα των διεθνών οργανισμών είναι ξεχωριστή από αυτή των κρατών-μελών του οργανισμού και έτσι μεμονωμένα οι διεθνείς οργανισμοί να προβαίνουν σε οποιαδήποτε δικαιοπραξία με την προϋπόθεση ότι θα μπορούν να εκτελούν όσες πράξεις εμπίπτουν αποκλειστικά την αρμοδιότητά τους για την επίτευξη

των σκοπών τους.

Εκτός των ανωτέρω οι διεθνείς οργανισμοί συνήθως συνάπτουν διμερείς συμφωνίες με το κράτος που έχουν ως έδρα, έχουν το δικαίωμα παθητικής ή ενεργητικής εκπροσώπησης και τέλος δύνανται να επιδιώκουν διεθνή αξίωση κατά κράτους-μέλους ή κράτους μη μέλους.

Η νομική προσωπικότητα του διεθνούς οργανισμού καθορίζει και την ευθύνη του καθώς και μια σειρά οργάνων που έχουν συσταθεί στα πλαίσια του διεθνούς οργανισμού όπως οι Επιτροπές Αποζημιώσεων, Διοικητικά Δικαστήρια, ρήτρες που προβλέπονται στις συμφωνίες μεταξύ των κρατών ή ιδιωτών. Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια να κωδικοποιηθεί η διεθνής Συνθήκη περί Ευθύνης των διεθνών οργανισμών από την Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

1.3 ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η ιδιότητα του μέλους ενός διεθνούς οργανισμού δεν σημαίνει αποκλειστικά την βούληση του για συμμετοχή αλλά και την σύμφωνη γνώμη του οργάνου του οργανισμού που έχει το δικαίωμα να αποφανθεί για την συμμετοχή του κράτους σε αυτόν. Ανάλογα το χρόνο εισδοχής ενός κράτους-μέλους σε έναν διεθνή οργανισμό τα κράτη –μέλη χωρίζονται σε ιδρυτικά και προσχωρήσαντα. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν διεθνείς οργανισμοί και συμφωνίες που δεν επιτρέπουν την εισχώρηση νέων μελών. Η κυριαρχία ενός κράτους δεν μπορεί να του δώσει το δικαίωμα αυτόματης εισαγωγής σε ένα διεθνή οργανισμό έτσι το κράτος θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις και να αποδέχεται τις υποχρεώσεις που θα μπορεί να εκπληρώνει.

Με την ένταξη στου διεθνείς οργανισμούς μπορούμε να διακρίνουμε τα κράτη στις ακόλουθες κατηγορίες:

- A) Πλήρη μέλη
- B) Συνδεδεμένα μέλη
- Γ) Ατελή μέλη
- Δ) Καθεστώτα παρατηρητή

Πλήρες μέλος θεωρείται ένα κράτος που υπέγραψε την ιδρυτική Συνθήκη ενός οργανισμού ή προσχώρησε μεταγενέστερα. Χαρακτηριστικό των μελών αυτών είναι η ισότητα των μελών στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων και γενικότερα σε όλες τις δραστηριότητες του η οποία είναι ανεξάρτητη από τον πληθυσμό και την εδαφική

έκταση και την οικονομική επιφάνεια.

Συνδεδεμένο μέλος θεωρείται το μέλος που συμμετέχει στον οργανισμό με περιορισμένα δικαιώματα κατόπιν ειδικής συμφωνία που συνάπτει ο οργανισμός μαζί τους.

Ατελές μέλος είναι το κράτος η συμμετοχή του οποίου προκύπτει από την πρακτική. Η συμμετοχή των κρατών αυτής της κατηγορίας σημαίνει και οικονομικές υποχρεώσεις του κράτους απέναντι στον Οργανισμό.

Στο Καθεστώς Παρατηρητή συμμετέχουν άλλοι διεθνείς οργανισμοί, μη Κυβερνητικές Οργανώσεις καθώς και Εθνικοαπελευθερωτικά Κινήματα. Τα κράτη - μέλη αυτού του καθεστώτος δικαιούνται να συμμετέχουν στις διαδικασίες που εκτελεί ο Διεθνής Οργανισμός.

1.4 ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ

Η έναρξη της ιδιότητας μέλους συντελείται με δύο τρόπους: α) είτε με την υπογραφή και επικύρωση της Ιδρυτικής Συνθήκης β) είτε με την προσχώρηση του κράτους στον Οργανισμό. Σε περίπτωση που δημιουργηθεί μια ενιαία κρατική οντότητα από δύο ή περισσότερα κράτη-μέλη Διεθνούς Οργανισμού, το νέο ενιαίο κράτος που θα προκύψει θα είναι και αυτό μέλος του διεθνούς οργανισμού χωρίς καμία περαιτέρω διαδικασία (π.χ. Ανατολική και Δυτική Γερμανία). Αντίθετα αν ένα κράτος ήταν μέλος διεθνούς οργανισμού και διασπάται σε δύο ή περισσότερα κομμάτια, τότε διάδοχος της τέως κρατικής οντότητας θεωρείται το μεγαλύτερο κράτος που θα προκύψει από τη διάσπαση αυτή (π.χ. Σημερινή Ινδία και Ρωσία). Δεν ισχύουν τα ίδια αν μετά τη διάσπαση ενός κράτους το μεγαλύτερο κρατίδιο που θα προκύψει κριθεί ότι έχει παύσει να υπάρχει (π.χ. Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας). Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνει νέα αίτηση στο Διεθνή Οργανισμό προκειμένου αυτός να αποφανθεί για την ένταξη του νέου κράτους σε αυτόν.

1.5 ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

Ένα μέλος διεθνούς οργανισμού έχει τόσο δικαιώματα όσο και υποχρεώσεις απέναντι σε αυτόν. Ειδικότερα:

Δικαιώματα: Όλα τα μέλη του διεθνούς οργανισμού έχουν αφενός νομική

ισότητα και αφετέρου τα ίδια δικαιώματα. Εξαιρέση από τον κανόνα αυτό αποτελεί η προνομιακή θέση κατά την ψηφοφορία υπέρ ορισμένων κρατών σε περιορισμένης συνήθως σύνθεσης όργανα όπως π.χ. Το δικαίωμα το veto των Μεγάλων Δυνάμεων στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Τα παραπάνω προνόμια όχι μόνο δεν θίγουν την ισότητα μεταξύ των κρατών αλλά με αυτό τον τρόπο εξισορροπείται η κατάσταση μεταξύ τους όσον αφορά την οικονομική ή βιομηχανική τους δύναμη και το μέγεθός τους. Εξ άλλου τα μεγαλύτερα κράτη σε εδαφική επιφάνεια ή πληθυσμό έχουν μεγαλύτερες οικονομικές υποχρεώσεις απ' ότι τα μικρά κράτη.

Υποχρεώσεις:

- α) να συνεργάζονται με καλή πίστη
- β) να σέβονται τις αρχές και τους σκοπούς του Διεθνούς Οργανισμού σύμφωνα με την καταστατική του Συνθήκη
- γ) να σέβονται τις αποφάσεις των οργάνων στα οποία και τα ίδια συμμετέχουν και να τις εφαρμόζουν κατά γράμμα
- δ) να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις των οργάνων μέσω των απεσταλμένων τους αντιπροσώπων
- ε) να καταβάλλουν όλες τις οικονομικές υποχρεώσεις που τους αναλογούν στα έξοδα λειτουργίας του Οργανισμού
- στ) να παρέχουν προνόμια και ασυλίες στον Οργανισμό και στους υπαλλήλους του σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που υπογράφουν.

Τα δικαιώματα και τα προνόμια ενός κράτους μέλους διεθνούς οργανισμού αναστέλλονται με τη στέρηση του δικαιώματος ψήφου στα όργανα του Διεθνούς Οργανισμού, δυνατότητα που προβλέπεται από της Ιδρυτικές Συνθήκες των Οργανισμών για παράδειγμα λόγω καθυστέρησης των οικονομικών υποχρεώσεων των Κρατών ή για παραβίαση των αρχών του. Στην πράξη η αναστολή του δικαιώματος και των προνομίων του κράτους-μέλους δεν είναι ευρέως αποδεκτή διότι η πιστή εφαρμογή της είναι πιθανό να οδηγήσει σε δυσλειτουργία του Οργανισμού.

Η ιδιότητα του κράτους-μέλους λήγει:

- 1) Με την ηθελημένη αποχώρηση του κράτους-μέλους από τον Οργανισμό. Αυτή πραγματοποιείται με μονομερή και απευθυντέα στο αρμόδιο όργανο του Οργανισμού πράξη. Η τυπική λήξη της ιδιότητας αυτού επέρχεται μετά το πέρας ορισμένου χρονικού διαστήματος διαφορετικού για κάθε Οργανισμό προκειμένου να τακτοποιηθούν οι οικονομικές του υποχρεώσεις απέναντι στον Οργανισμό.

1)Με μερική αποχώρηση το κράτος αποχωρεί από όργανα ή μέρος δραστηριοτήτων του Οργανισμού αλλά όχι από τον ίδιο τον Οργανισμό.

2)Με αποβολή από το Διεθνή Οργανισμό λήγει η ιδιότητα κράτους μέλους υπό μορφή κύρωσης και υποδηλώνει την διαφωνία των μελών του Οργανισμού σε δραστηριότητες ενός κράτους-μέλους που είναι ενάντια στους σκοπούς και τις αρχές του. Η δυνατότητα της αποβολής αυτής πρέπει να προβλέπεται από το καταστατικό του Οργανισμού διαφορετικά μια τέτοια ενέργεια είναι ανίσχυρη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η θεωρία υποστηρίζει ότι αν ένα κράτος δεν συμμετέχει στις συνεδριάσεις, δεν εφαρμόζει τις αποφάσεις, είναι ασυνεπές στις οικονομικές του υποχρεώσεις μπορεί να αποβληθεί από το Διεθνή Οργανισμό έστω και αν δεν προβλέπεται ρητά από το Καταστατικό του (π.χ. Αποβολή Αφρικής από ΔΟΕ λόγω του Απαρτχάιντ το έτος 1961. Η αποβολή κρατών από διεθνείς οργανισμούς δημιουργεί πολλά προβλήματα στην πράξη και διατυπώνεται η άποψη ότι είναι αντίθετη στους σκοπούς της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ των κρατών.

3)Με την απώλεια της διεθνούς προσωπικότητας για παράδειγμα λόγω προσάρτησης του ενός κράτους στο άλλο (προσάρτηση των βαλτικών χωρών στην Σοβιετική Ένωση το 1940, η ανατολική και η δυτική Γερμανία κλπ). Τα κράτη ανακοινώνουν στους διεθνείς οργανισμούς ότι η ιδιότητα τους λήγει και υπάρχουν πλέον ως μέλη με την καινούργια τους κρατική υπόσταση.

4)Με την διάλυση του Διεθνούς Οργανισμού με την οποία παύει οριστικά η ιδιότητα μέλους του Διεθνούς Οργανισμού. π.χ. Ο Διεθνής Οργανισμός Προσφύγων, το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, η ΚτΕ, ο ΟΕΟΣ κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

2.1 Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΑΣΕ

Η πρώτη ιδέα για την δημιουργία ενός συστήματος συλλογικής ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή διατυπώθηκε για πρώτη φορά το 1930 από τη Σοβιετική Ένωση. Επανήλθε κατά την περίοδο του ψυχρού πολέμου και ολοκληρώθηκε σε μια Διακήρυξη του Συμφώνου της Βαρσοβίας το έτος 1966 η οποία θεωρούσε επιβεβλημένη την συνάντηση των αρχηγών των κρατών της Ευρώπης για τον καθορισμό του status quo και την συνεργασία Ανατολής και Δύσης. Η τελική πράξη υπογράφηκε το έτος 1975 στο Ελσίνκι με την πραγματοποίηση της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.

Από πλευράς NATO διατυπώθηκαν αρκετές επιφυλάξεις λαμβάνοντας ως παράδειγμα τη συνεργασία ανατολής-δύσης στην περίπτωση της πρώην Ο.Δ. Γερμανίας με τα Ανατολικά κράτη και έθεσε ως θέμα να συζητηθεί εκτενώς το δικαίωμα στην πληροφόρηση των πολιτών κι επίσης το δικαίωμά τους να φεύγουν από τη χώρα τους και να επιστρέφουν σε αυτήν ελεύθερα, χωρίς περαιτέρω δεσμεύσεις.

Το Σεπτέμβριο του 1973 άρχισαν οι πρώτες διαβουλεύσεις της ΔΑΣΕ στις οποίες έλαβαν μέρος όλα τα κράτη της Ευρώπης, εκτός της Αλβανίας, του Καναδά και των ΗΠΑ. Σε αυτή τη συνδιάσκεψη τα κράτη υιοθέτησαν τις τελικές Συστάσεις για τις διαβουλεύσεις του Ελσίνκι (ΓΑΛΑΖΙΟ ΒΙΒΛΙΟ), και ενσωματώνουν τις οδηγίες με τις οποίες θα λειτουργεί η ΔΑΣΕ. Στην συνάντηση αυτή τα κράτη μοιράστηκαν σε τρεις ομάδες: τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης, τα Δυτικά κράτη και τα αδέσμευτα ή ουδέτερα κράτη.

Ακολούθησε δεύτερη φάση διαβουλεύσεων στη Γενεύη και κατέληξε την 1/8/1975 στο Ελσίνκι όπου και έλαβε χώρα η Διάσκεψη Κορυφής και υπεγράφη από 35 κράτη η Τελική Πράξη. Το βασικό αυτό έγγραφο της ΔΑΣΕ περιείχε τρία κύρια μέρη και τα οποία καλούνται «κάνιστρα» ή «καλάθια»:

Στο πρώτο καλάθι περιλαμβανόταν μια διακήρυξη αρχών οι οποίες διέπουν τις σχέσεις των κρατών που υπέγραψαν την Τελική Πράξη. Πρόκειται για τις αρχές της αποχής από την απειλή ή χρήση βίας, το απαραβίαστο των συνόρων, η κυριαρχική ισότητα των κρατών και ο σεβασμός της, η επίλυση των διαφορών με ειρηνικό τρόπο, ο σεβασμός της εδαφικής ακεραιότητας, ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ο σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών, η μη επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις των κρατών, το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση των λαών, η

εφαρμογή όσων έχουν συμφωνηθεί και των υποχρεώσεων που επισύρει το διεθνές δίκαιο, η συνεργασία σε όλους τους τομείς μεταξύ των κρατών.

Στο δεύτερο καλάθι εμπίπτουν τα θέματα της συνεργασίας σε επίπεδο οικονομικών, επιστήμης, περιβάλλοντος και τεχνολογίας.

Στο τρίτο καλάθι περιλαμβάνονται τα θέματα της συνεργασίας σε επίπεδο πολιτιστικό, ανθρωπιστικό, εκπαιδευτικό και σε ζητήματα πληροφόρησης.

Ακολούθησαν διάφορες Διασκέψεις, ανάμεσά τους η Διάσκεψη Συνέχειας της ΔΑΣΕ στο Βελιγράδι από τις 4/10/1977 έως το Μάρτιο του 1978, η Διάσκεψη της Μαδρίτης από τις 11/11/1980 έως τις 9/9/1983 όπου συμφωνήθηκαν από τα μέλη πολλές Διακηρύξεις και η Συνδιάσκεψη της Βιέννης από τις 4/11/1986 έως τις 9/9/1989 που σε σημασία έρχεται δεύτερη μετά από εκείνη του Ελσίνκι. Έως τις 11/4/1990 ολοκληρώθηκε στη Βόννη και το περιεχόμενο της οικονομικής συνεργασίας στην Ευρώπη.

Στην Συνδιάσκεψη της Βιέννης τα κράτη εστίασαν την βελτίωση στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και αποφάσισαν τα κράτη της ΔΑΣΕ να συναντηθούν και να διατυπώσουν απόψεις και λύσεις για θέματα:

- 1) στρατιωτικά, ασφάλειας, περιορισμού των συμβατικών όπλων
- 2) πληροφόρησης
- 3) περιβάλλοντος
- 4) επίλυσης των διαφορών με ειρηνικό τρόπο
- 5) ανθρωπίνης φύσης
- 6) μειονοτήτων
- 7) πολιτιστικής κληρονομιάς
- 8) δημοκρατικών θεσμών.

Σημαντικό κεφάλαιο για την ιστορία του ΟΑΣΕ είναι η δημιουργία του «Χάρτη του Παρισιού για μια νέα Ευρώπη». Οι συζητήσεις άρχισαν με την Συνδιάσκεψη της Κοπεγχάγης τον Ιούνιο του 1990 όπου τονίστηκε η αναγκαιότητα της σύγκλησης της Διάσκεψη Κορυφής της ΔΑΣΕ εξαιτίας δραματικών αλλαγών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη σε ανθρωπιστικά ζητήματα. Η προετοιμασία της Διάσκεψης άρχισε από τη Βιέννη, συνεχίστηκε στην Ν. Υόρκη και ολοκληρώθηκε στο Παρίσι όπου και έγινε αποδεκτή από 34 αρχηγούς Κρατών την 21 Νοεμβρίου 1990.

Περιεχόμενο του Χάρτη του Παρισιού είναι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η φιλία μεταξύ των κρατών, η ασφάλεια και η ενότητα στην Ευρώπη, και ορίζεται η νέα θεσμική δομή της ΔΑΣΕ. Στην ουσία γίνεται μια προσπάθεια για την

ενίσχυση της Δημοκρατίας, της Ειρήνης και της Ενότητας στην Ευρώπη. Ο Χάρτης συμπληρώνει την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και αποτελεί το βασικό κείμενο της ΔΑΣΕ.

Η Συνάντηση εμπειρογνομόνων για την ειρηνική επίλυση των διαφορών έλαβε χώρα στις 8/2/1991 στη Βαλέτα και είχε ως θέμα την αντιμετώπιση του θέματος της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των κρατών και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται.

Ακολούθησαν η Σύνοδος της Μαδρίτης τον Απρίλιο 1991 για την δημιουργία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της ΔΑΣΕ, η Συνάντηση του Συμβουλίου της ΔΑΣΕ στο Βερολίνο τον Ιούνιο 1991 για την ειρηνική επίλυση των διαφορών, η Συνάντηση Ειδικών το Ιούλιο του 1991 στη Γενεύη για θέματα εθνικών μειονοτήτων, το Συμπόσιο της Κρακοβίας τον Ιούνιο 1991 για θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, και η Συνάντηση της Μόσχας τον Οκτώβριο 1991 για την ανθρώπινη διάσταση με θέματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου, πλουραλιστικής δημοκρατίας κ.α. Τον Ιανουάριο 1992 οριστικοποιήθηκαν στην Πράγα τα όργανα και η δομή της ΔΑΣΕ αλλά και η συνεργασία μεταξύ των κρατών αλλά και με μη συμμετέχοντα κράτη και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Εν τέλει τον Ιούλιο 1992 έλαβε χώρα στο Ελσίνκι η Σύνοδος της ΔΑΣΕ, με την οποία ολοκληρώθηκε η δημιουργία της ΔΑΣΕ και ορίστηκαν οι τομείς δραστηριοτήτων της. Η επόμενη συνάντηση συνέχειας πραγματοποιήθηκε το 1994 στη Βουδαπέστη η οποία και αποφάσισε τη Μετονομασία της ΔΑΣΕ σε Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Με τη νέα του ονομασία ο οργανισμός λειτουργεί από την 1/1/1995.

Η Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΔΑΣΕ) αρχικό σκοπό είχε την διεύρυνση των θεμάτων συνεργασίας μεταξύ των κρατών, την ανάπτυξη των δημοκρατικών θεσμών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οικονομικής ελευθερίας στον Ευρωπαϊκό χώρο. Βασικές αρχές τις οποίες ακολούθησε για την επίτευξη των παραπάνω στόχων του ήταν αυτές της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι που υπογράφηκε το έτος 1975. Κρίθηκε απαραίτητο να ενδυναμώσει τα μέσα για την αποτροπή των συγκρούσεων μεταξύ των κρατών και τη θεμελίωση της ασφάλειας και της ειρήνης στον Ευρωπαϊκό κόσμο.

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, ο αρχικός σκοπός της ΔΑΣΕ, όπως περιγραφόταν στα “τρία καλάθια” της Πράξης του Ελσίνκι, είχε εμπλουτιστεί σημαντικά. Οι κύριες προτεραιότητες του Οργανισμού εστιάζουν:

α) στην ανάπτυξη της αμοιβαίας συνεργασίας επί θεμάτων συλλογικής ασφάλειας προκειμένου να διευθετηθούν οι πολιτικές, οικονομικές και πολιτικές τους διαμάχες.

β) στην κοινή επιχείρηση των κρατών για την δημιουργία δημοκρατικών κοινωνιών που βασίζονται σε κανόνες δικαίου

γ) στην αποφυγή συρράξεων μεταξύ των κρατών σε τοπικό επίπεδο, στην επικράτηση της ειρήνης σε περιοχές που τους ταλανίζουν ευαίσθητα ζητήματα και στην εγκαθίδρυση της σταθερότητας στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Αξίζει να τονιστεί ότι ο ΟΑΣΕ υποστηρίζει με όλες του τις δυνάμεις τους κανόνες δικαίου, τους δημοκρατικούς θεσμούς και το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπου είναι φυσικά αναγκαίο.

Ο αριθμός των μελών του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη ήταν ανερχόταν αρχικά σε 35. Το έτος 2004 έφτασαν τα 55 και συγκεκριμένα: οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρωσία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Τουρκία, η Βουλγαρία, η Αλβανία, η Σερβία, η Ρουμανία, η Ουκρανία, η Ουγγαρία, η Ισπανία, η Φινλανδία, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Τσέχικη Δημοκρατία, η Σουηδία, η Σλοβακία, η Αγία Έδρα, ο Άγιος Μαρίνος, το Αζερμπαϊτζάν, η Ανδόρα, η Αυστρία, η Αρμενία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Βέλγιο, η Γεωργία, η Δανία, η Εσθονία, η Ελβετία, η Ισλανδία, η Ιρλανδία, η Κροατία, το Καζακστάν, το Κιργκιστάν, η Λετονία, η Κύπρος, ο Καναδάς, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, το Λιχτενστάιν, η Λιθουανία, η Λευκορωσία, η Μολδαβία, το Μονακό, η Νορβηγία, η Ολλανδία, το Ουζμπεκιστάν, η Πολωνία, το Μαυροβούνιο, η Σλοβενία, το Τατζικιστάν, το Τουρκμενιστάν και η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Καθεστώς παρατηρητή έχει η Ιαπωνία.

2.2 ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΑΣΕ

Από το έτος 1975 μέχρι και τις μέρες μας ο Οργανισμός που εξετάζουμε, εξελίσσεται με τεράστιο βήμα την εμφάνιση γνωρισμάτων Διεθνούς Οργανισμού μετά το Χάρτη του Παρισιού. Το έτος 1992 στη Διάσκεψη Κορυφής του Ελσίνκι, ο ΟΑΣΕ χαρακτηρίστηκε από τα κράτη-μέλη ως “Τοπική Συμφωνία” ακολουθώντας τους κανόνες του Χάρτη του ΟΗΕ.

Ο ΟΑΣΕ σαν ενεργός διεθνής οργανισμός συμμετέχει έντονα στις νέες εξελίξεις της εποχής και προσπαθεί να προσαρμοστεί. Από την υπογραφή της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι έχουν περάσει 36 χρόνια και τα δεδομένα της Ευρώπης έχουν μεταβληθεί σε

αρκετά μεγάλο βαθμό. Ο χωρισμός τους σε δύο “στρατόπεδα”, η αντιπαράθεσή τους και οι εξαντλητικές μάχες λόγω διαφοράς ιδεολογίας έχουν πλέον προσπεραστεί. Σήμερα λοιπόν η Ευρώπη εστιάζει στην κοινή συνεργασία, στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την φροντίδα του περιβάλλοντος, την ενίσχυση της δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της οικονομικής ελευθερίας.

Σημαντικό ρόλο στην πορεία αυτή έχει παίξει ο ΟΑΣΕ με την εγκαθίδρυση του διαλόγου και κανόνων συμπεριφοράς μεταξύ των κρατών αλλά και των κρατών προς τους πολίτες του. Βοήθησε επίσης στην ανάπτυξη του αισθήματος κοινής ευθύνης των κρατών σε μια κοινή περιοχή Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.

Ο ΟΑΣΕ εκπληρώνει τέσσερις αποστολές:

- 1) Συντελεί μια κοινότητα αξιών με προτεραιότητα στη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις βασικές ελευθερίες και την υπερίσχυση του νόμου.
- 2) Αποτελεί ένα σταθερό μέρος για διάλογο επί θεμάτων ασφαλείας της Ευρώπης. Οποιαδήποτε χώρα μέλος του Οργανισμού μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να γνωστοποιήσει τους φόβους της για γεγονότα που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή του ΟΑΣΕ. Με το να θέτει ερωτήματα και να εντοπίζει επικίνδυνες εξελίξεις, μπορεί να προκαλέσει μια επίσημη σύνοδο, να λάβει επεξηγήσεις και απαντήσεις από άλλες χώρες και να παρακινήσει κοινές απαντήσεις. Έτσι εξασφαλίζεται η διαφάνεια, η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια.
- 3) Είναι καίριο σημείο για τον έλεγχο των εξοπλισμών και τον αφοπλισμό. Στο έγγραφο της Βιέννης του 1994 είχε διαπραγματευτεί ο ΟΑΣΕ τα μέτρα εμπιστοσύνης και αισθήματος ασφάλειας, τα οποία σήμερα παρακολουθεί στην εφαρμογή τους. Η Συνθήκη για τις Συμβατικές Ένοπλες Δυνάμεις στην Ευρώπη μεταξύ των χωρών του ΝΑΤΟ, τις χώρες του τέως Συμφώνου της Βαρσοβίας και των διαδόχων της ΕΣΣΔ, ακολουθούν τα οριζόμενα από την παραπάνω Συνθήκη. Οι συμφωνίες ελέγχου των όπλων σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο δύνανται να καταστούν αντικείμενα διαπραγματεύσεων εντός του κύκλου του ΟΑΣΕ π.χ. Βοσνία-Ερζεγοβίνη και πρώην Γιουγκοσλαβία.
- 4) Έχει τα μέσα επέμβασης σε περιοχές συρράξεων. Από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, οι διαμάχες έχουν αυξηθεί και ανάγκασαν τον ΟΑΣΕ να επεμβαίνει και επί του εδάφους. Οι αποστολές προληπτικής διπλωματίας του ΟΑΣΕ και η δράση του Ύπατου Αρμοστή Εθνικών Μειονοτήτων βοηθούν στην γρήγορη προειδοποίηση, την πρόληψη της σύγκρουσης και την αντιμετώπιση της κρίσης. Άλλη δραστηριότητα του ΟΑΣΕ είναι η μετά τη σύγκρουση αποκατάσταση.

Δύο χερσαίες επιχειρήσεις βοήθησαν στην σταθεροποίηση του ρόλου και της

λειτουργίας του ΟΑΣΕ.

A) Η ομάδα βοήθειας στην Chechnya (ίδρυση:1995)

B) Η ανάπτυξη της αποστολής του ΟΑΣΕ στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη (1996)

Έχει την ιδιότητα να δρα ως ένας τρίτος παράγοντας. Αυτό το έχει καταφέρει με την επί τόπου παρέμβαση του σε κατάσταση κρίσης αλλά και με την ουδετερότητα και αμεροληψία που καταφέρνει να διατηρεί. Έχει επιτύχει να χτίσει εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του και τη δράση του χάρη στη διακριτικότητα με την οποία κινείται και την προτεραιότητα που θέτει η οποία δεν είναι άλλη από το σεβασμό στα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Είναι όφελος της Διεθνούς Κοινότητας να διαθέτει στους κόλπους της ένα τόσο αντικειμενικό και αξιόπιστο παρατηρητή στη ζώνη των συγκρούσεων.

Κατά κοινή ομολογία η μέθοδος συνεργασίας που περιγράφουμε αποτελεί την έμπνευση πολλών αποστολών που διαρκούν πολλά έτη αφού εγκαθιδρύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών. Ανάλογα τις συνθήκες οι αποστολές έχουν μια ειδική εντολή. Πολλές αποστολές έχουν αναληφθεί όπως αυτές στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Αλβανία, το Καζακστάν, το Κοσσυφοπέδιο, τη Ρωσία, τη Σερβία, την Κροατία, τη Μολδαβία, τη Λευκορωσία, την Αρμενία κ.α.

Επιτυχία σημειώθηκε σε αυτές της Ουκρανίας όπου και αντιμετωπίστηκε η συνταγματική κρίση ύστερα από παρέμβαση του ΟΑΣΕ και του Ύπατου Αρμοστή για τις Εθνικές Μειονότητες, της Μολδαβίας και της Γεωργίας όπου προχώρησε αρκετά η πολιτική λύση της σύγκρουσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο
ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ του ΟΑΣΕ

3.1 ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΟΑΣΕ

Στο παρόν κεφάλαιο θα περιγραφούν όργανα και τις λειτουργίες του ΟΑΣΕ. Παράλληλα θα γίνει η προσπάθεια αποτύπωσης των βασικών συμπερασμάτων από την συμμετοχή της Ελλάδας στον Οργανισμό.

ΣΥΝΟΔΟΙ ΚΟΡΥΦΗΣ:

Είναι οι συναντήσεις των Αρχηγών των Κρατών και των Κυβερνήσεων των κρατών-μελών που οριοθετούν τις προτεραιότητες του Οργανισμού και τις κατευθύνσεις του στο πιο υψηλό πολιτικό επίπεδο. Οι συναντήσεις αυτές έχουν περιοδική συχνότητα και υπολογίζεται περίπου κάθε δύο χρόνια. Γίνεται συζήτηση για την εξέλιξη που έχει προκύψει από το έργο του Οργανισμού, την εφαρμογή των υποσχέσεων και την εξέταση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την μελλοντική συνέχιση και λειτουργία της Συνεργασίας.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Έχουν ρόλο προετοιμασίας των Συνόδων κορυφής, για αυτό το λόγο και προηγούνται των τελευταίων. Έχουν μικρή διάρκεια, και είναι ιδιαίτερα λειτουργικές. Προβαίνουν σε αναθεώρηση όλων των δραστηριοτήτων στα πλαίσια του ΟΑΣΕ και παράλληλα προτείνουν και άλλα μέτρα για την ενδυνάμωση της διαδικασίας του ΟΑΣΕ. Προετοιμάζουν τις αποφάσεις, σε έγγραφη μορφή, που αργότερα υιοθετούνται από τις Συνόδους Κορυφής. Από το έτος 1996 έως και σήμερα οι Αναθεωρητικές Συναντήσεις λαμβάνουν χώρα στη Βιέννη.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Αποτελεί το βασικό αποφασιστικό και κυβερνών όργανο του ΟΑΣΕ. Αρμοδιότητα του είναι να βεβαιώνει ότι οι αρκετές και διαφορετικές δραστηριότητες του έχουν στενή σχέση με τους κεντρικούς πολιτικούς του στόχους.

Οι συναντήσεις του αποτελούν το κεντρικό forum διαβουλεύσεων εντός των πλαισίων του ΟΑΣΕ και είναι ένα όργανο που ρόλο του είναι να παίρνει αποφάσεις

Αποτελείται από Υπουργούς Εξωτερικών και συνεδριάζει μια φορά κατ'έτος σε διαφορετικό τόπο κάθε φορά. Πρώτη φορά συνήλθε σε Σύνοδο το έτος 1991 στο Βερολίνο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο συγκαλείται επίσης όταν πρέπει να αντιμετωπιστεί μια επείγουσα κατάσταση. Ορίζει με ακρίβεια το έργο και το ρόλο του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και διορίζει τον Ύπατο Αρμοστή που επιλαμβάνεται το ζήτημα των μειονοτήτων. Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με την μορφή της συναίνεσης.

ΑΝΩΤΕΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ :

Είναι το πλέον αρμόδιο όργανο για την επιτήρηση, τη διαχείριση και το συντονισμό των δραστηριοτήτων του ΟΑΣΕ. Αρμοδιότητα του είναι να εκπροσωπεί το Συμβούλιο και να λαμβάνει όπου χρειάζεται αποφάσεις.

Χρόνος συνεδριάσεων του είναι δύο φορές το χρόνο στην έδρα του κράτους από το οποίο κατάγεται ο εκάστοτε Πρόεδρος του. Εντός του ρόλου του, είναι επίσης να μοιράζει αρμοδιότητες και σε άλλα όργανα του ΟΑΣΕ. Ως τόπος προετοιμασίας των συνόδων του Συμβουλίου και μελέτης των ζητημάτων που ανακύπτουν ορίστηκε η Πράγα.

Μέλη του είναι οι Διευθυντές των διαφόρων Υπουργείων Εξωτερικών. Προετοιμάζει τις εργασίες του Οργανισμού και εφαρμόζει τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Ακόμη, διαχειρίζεται, συντονίζει και επιβλέπει θέματα που απασχολούν τον ΟΑΣΕ.

Στο Ανώτερο Συμβούλιο προσφεύγουν τα κράτη-μέλη ή οι ομάδες κρατών όταν δημιουργηθεί σύρραξη, διαφωνία ή και εμφύλιος πόλεμος μεταξύ τους, ενέργειες που απειλούν την ειρήνη και την ασφάλεια στον Ευρωπαϊκό χώρο. Η διαδικασία αυτή ονομάζεται “μηχανισμός του Βερολίνου”. Πρώτη φορά εφαρμόστηκε το 1991 και τότε το παρόν όργανο απασχόλησε το ζήτημα Ναγκόρνο-Καραμπάχ και Γιουγκοσλαβία.

Άλλη αρμοδιότητα του είναι η υπόδειξη τρόπων αποφυγής οποιασδήποτε δράσης, υποδεικνύοντας ή συστήνοντας παράλληλα μηχανισμούς για την διευθέτηση της διαφοράς με ειρηνικό τρόπο. Επιπλέον έχει άμεση συνεργασία με τα κράτη και έχει την εποπτεία για την εφαρμογή των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

Και αυτό το όργανο αποφασίζει με το τρόπο της αποδοχής (consensus) εκτός αν υπάρχει κρίση και παραβίαση των διατάξεων του ΟΑΣΕ οπότε και η απόφαση λαμβάνεται με βάση τον τρόπο της “αποδοχής πλην δύο ψήφων” (consensus minus two) π.χ. Στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας στις 8/7/1992.

Πλέον σήμερα, το Ανώτερο Συμβούλιο έχει χάσει σημαντικό μέρος των αρμοδιοτήτων του λόγω της τακτικής να συζητούνται όλα τα ζητήματα στο Μόνιμο Συμβούλιο. Η κατάσταση αυτή το έχει οδηγήσει στο να συνεδριάζει ως οικονομικό

forum για την συζήτηση και την διευθέτηση οικονομικών ζητημάτων.

ΜΟΝΙΜΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Το όργανο αυτό έχει ρόλο πολιτικής διαβούλευσης και λαμβάνει αποφάσεις για όλα τα θέματα που αντιμετωπίζει ο ΟΑΣΕ στη συνήθη λειτουργία του. Κάθε εβδομάδα συνεδριάζουν οι μόνιμοι αντιπρόσωποι των κρατών μελών σε τακτές ή έκτακτες και ανεπίσημες συνεδριάσεις προκειμένου να συζητήσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει καθημερινά ο Οργανισμός και να προσπαθήσουν να τον αναπτύξουν ακόμη περισσότερο. Έδρα του είναι η Βιέννη.

Η δημιουργία του προβλέφθηκε από τη Συνάντηση της Ρώμης το 1993 με πρώτη ονομασία του “Μόνιμη Επιτροπή”. Την σημερινή του ονομασία την έλαβε το 1994 από το κείμενο της Βουδαπέστης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΟΥ ΟΑΣΕ:

Είναι ο Υπουργός Εξωτερικών της χώρας που κάθε φορά ασκεί την Προεδρεία του Οργανισμού. Ρόλος τους είναι να διευθετεί τα τρέχοντα ζητήματα του Οργανισμού. Είναι ο συντονιστής των οργάνων του Οργανισμού και παρακολουθεί τις δραστηριότητες που αφορούν τη διευθέτηση των κρίσεων, την πρόληψη των συγκρούσεων και την επαναφορά των πραγμάτων σε περίπτωση που προκύψει σύρραξη μεταξύ των κρατών. Επιπλέον μεταφέρει τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου στα υπόλοιπα όργανα και τους δίνει οδηγίες προκειμένου να αποφασίζουν ορθά και σύμφωνα με τους σκοπούς του Οργανισμού.

Ο χρόνος που Υπουργός Εξωτερικών είναι Πρόεδρος είναι ένας χρόνος. Στον έργο του λαμβάνει βοήθεια από τον προηγούμενο και τον επόμενο Πρόεδρο, τη λεγόμενη Τρόικα που αποτελείται από τρία πρόσωπα, αλλά και από τις ad hoc Διαρκείς Ομάδες ή τους Αντιπροσώπους τους.

Τρόικα: Συνεπικουρεί το έργο του Προεδρεύοντα και ανακοινώνει τα αποτελέσματα του έργου της στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ad hoc Ομάδες: Δημιουργούνται κάθε φορά μεμονωμένα για κάθε υπόθεση. Διαχειρίζονται ζητήματα αποφυγής συγκρούσεων και διευθέτησης κρίσεων. Σκοπός τους είναι η βοήθεια στον Προεδρεύοντα.

Συστήνονται ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αφού προηγουμένως έχει υποβάλλει τις προτάσεις του και τις απόψεις του ο Προεδρεύων. Είναι δυνατή η δημιουργία τέτοιων ομάδων και σιωπηρά έπειτα από διαβούλευση των

κρατών με τον Προεδρεύοντα σε περίπτωση ανάγκης για την αντιμετώπιση άμεσα ορισμένων καταστάσεων κρίσης. Σε αυτή τη διαδικασία υπάρχει δυνατότητα ένστασης . Αν προβληθεί ένσταση και σε διάστημα πέντε ημερών δεν επιτευχθεί consensus ύστερα από επιπλέον συζητήσεις και παραινήσεις του Προεδρεύοντα, του ζητήματος επιλαμβάνεται το Ανώτερο Συμβούλιο.

Η ομάδες αλλά και η Τρόικα συντίθεται όσο περισσότερο πιο περιορισμένα γίνεται. Η ικανότητα και η αμεροληψία των μελών λαμβάνεται υπόψη σε κάθε σύνθεση. Ο Προεδρεύων εκθέτει στο Ανώτερο Συμβούλιο γραπτώς τις δραστηριότητες των ομάδων και τα επιτεύγματά τους . Τέλος η διάρκεια ζωής των ομάδων αποφασίζεται από το Συμβούλιο ή το Ανώτερο Συμβούλιο.

ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ:

Η ίδρυση της θέσης αυτής αποφασίστηκε από τον ΟΑΣΕ το έτος 1992. Αιτία της δημιουργίας της ήταν οι ποικίλες εθνικές συγκρούσεις που καλούνταν συχνά να αντιμετωπίσει ο Οργανισμός. Πρώτος Ύπατος Αρμοστής για τις Εθνικές Μειονότητες διορίστηκε ο τέως Υπουργός Εξωτερικών της Ολλανδίας, Max Van der Stoel, η θητεία του οποίου διατηρήθηκε μέχρι το έτος 2000. Το 2001 διορίστηκε στην θέση αυτή ο Σουηδός Ek'ens ο οποίος και συνέχισε το έργο του προκατόχου του.

Πρόκειται για ένα όργανο εφοδιασμένο με την αρμοδιότητα και την ευθύνη να δρα προληπτικά και να προλαβαίνει τη σύρραξη μεταξύ των κρατών από την πρώτη στιγμή που θα το αντιληφθεί. Στόχος του είναι η διατήρηση της ειρήνης, της ασφάλειας και της σταθερότητας στην Ευρώπη.

Διακριτικά του γνωρίσματα είναι η αμεροληψία που τον διακατέχει, η τεράστια και επί μακρών ετών πείρα του σε ζητήματα μειονοτήτων και η διεθνής δράση του. Έχει τριετή θητεία και διορίζεται με consensus από το Συμβούλιο. Η διάρκεια της θητείας του είναι δυνατό να παραταθεί για τρία χρόνια.

Κύρια αρμοδιότητα του αποτελεί η συλλογή πληροφοριών για όλα τα ζητήματα των εθνικών μειονοτήτων και την άμεση ενημέρωση του και κατ'επέκταση την έγκαιρη παρέμβασή του Οργανισμού σε εθνικές συγκρούσεις μεταξύ των κρατών. Διαβιβάζει τις πληροφορίες που συλλέγει στο Υπουργικό Συμβούλιο. Μέσα στις δυνατότητες που του χορηγεί ο Οργανισμός είναι και η εκτενής συζήτηση με τα κράτη που αναμειγνύονται στις διαφωνίες και τις συρράξεις με σκοπό την εξεύρεση λύσεων. Σε κάθε περίπτωση ενημερώνεται το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο και αποφασίζει άμεσα. Ο προεδρεύοντας μπορεί να συμβουλευθεί και το παρόν όργανο.

Εδρεύει στη Χάγη της Ολλανδίας και στεγάζεται στο Γραφείο για τους Δημοκρατικούς Θεσμούς και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της ίδιας πόλης. Μια ομάδα εμπειρογνομόνων που αποτελείται από 11 μέλη βοηθά σημαντικά τη δράση του οργάνου αυτού.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

Αποτελεί χώρο συζητήσεων για θέματα ασφαλείας . Συμβουλεύει τα κράτη και ασχολείται με θέματα συνεργασίας για την αποφυγή συγκρούσεων αλλά και για την εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνονται από την ΕΥΑ ή το Συμβούλιο σε κρίσιμες περιόδους.

Στην αρμοδιότητα της εμπίπτει η εφαρμογή συμφωνιών για τον έλεγχο των όπλων και την μείωση των πολεμικών εξοπλισμών. Η Επιτροπή μπορεί πλέον να στέλνει επιστολές για την εξέταση πραγματικών περιστατικών με την στήριξη μιας Γραμματείας ορισμένης από την ΕΥΑ ή το Συμβούλιο. Θα φέρει όλη την ευθύνη για την ολοκλήρωση του έργου της και θα υποβάλλει αναφορά στην ΕΥΑ. Αν ανακύψει κάποιο εξαιρετικά σοβαρό θέμα θα επιληφθεί η ΕΥΑ.

Συνεδριάζει κάθε μήνα και θα μπορεί να φτιάχνει ad hoc ομάδες ή ομάδες εργασίας οι οποίες θα αναλαμβάνουν ειδικές αρμοδιότητες. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής που θα αναλαμβάνει καθήκοντα για ένα μήνα κάθε μέλος, θα συνδιαλέγεται με τον Πρόεδρο της ΕΥΑ και θα παρακολουθεί τις συναντήσεις της τελευταίας. Το ΝΑΤΟ, η ΔΕΕ και άλλες οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών που σχετίζονται με τον τομέα της ασφάλειας θα καλούνται σε συνεργασία στα μελλοντικά σεμινάρια του Οργάνου αυτού.

Εδρεύει στη Βιέννη μαζί με την Γραμματεία της απαρτιζόμενη από ένα Διευθυντή, τρεις Αξιωματούχους και Τεχνικό Προσωπικό.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ και ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ:

Είναι το τέως γραφείο Ελευθέρων Εκλογών που όμως είχε λιγότερες αρμοδιότητες. Σήμερα με τη νέα του ονομασία ευθύνεται για την οργάνωση σύντομων συναντήσεων των κρατών κάθε έτος και ερευνά την πρακτική εφαρμογή των υποσχέσεων που μελετούν την ανθρώπινη διάσταση.

Εδρεύει στη Βαρσοβία και λειτουργεί ως θεσμός για τις επαφές, την προαγωγή της συνεργασίας με άλλους Οργανισμούς και ειδικά με το Συμβούλιο της Ευρώπης, ανταλλαγή πληροφοριών, τεχνική βοήθεια, εμπειρογνώμονες, διοργάνωση

συναντήσεων και συνεδρίων και για ειδικά θέματα με ιδιαίτερη μέριμνα στη μετανάστευση.

Η λειτουργία του πραγματοποιείται μέσω τεσσάρων τμημάτων:

- 1) Το τμήμα των εκλογών που επιθεωρεί τις εκλογές, προσφέροντας εκπαίδευση και τεχνική υποστήριξη για την διεξαγωγή τους.
- 2) Το τμήμα του Εκδημοκρατισμού που προάγει την δημοκρατία, την σημασία των κανόνων δικαίου και την τήρησή τους και εν γένει την κοινωνία των πολιτών.
- 3) Το Τμήμα Ελέγχου που προλαμβάνει τις συγκρούσεις, και
- 4) Το τμήμα Ανταλλαγής πληροφοριών για την προσφορά τεχνικής υποστήριξης και βοήθειας και της ανάπτυξης της συνεργασίας με άλλους Κυβερνητικούς ή μη Οργανισμούς

Ικανοποιητικά είναι τα αποτελέσματα και στους τέσσερις τομείς.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ιδρύθηκε το έτος 1991 στη Σύνοδο της Μαδρίτης από 34 κράτη τα οποία εκπροσωπούνταν από 245 βουλευτές. Συγκεκριμένα:

- ΗΠΑ και ΕΣΣΔ :17 βουλευτές
- Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία : 13 βουλευτές
- Καναδάς και Ισπανία:10 βουλευτές
- Ολλανδία, Πολωνία, Σουηδία, Βέλγιο, και Τουρκία: 8 βουλευτές.
- Ρουμανία και Γιουγκοσλαβία :7 βουλευτές
- Τσεχοσλοβακία, Αυστρία, Δανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Φινλανδία, Πορτογαλία, Ελβετία, Νορβηγία, Ουγγαρία: 6 βουλευτές
- Λουξεμβούργο και Βουλγαρία: 5 βουλευτές
- Μάλτα, Κύπρος και Ιρλανδία :3 βουλευτές
- Μονακό, Άγιος Μαρίνος, Λιχτενστάιν : 2 βουλευτές

Όσον αφορά την περίπτωση της Αγίας Έδρας, αυτή συμμετέχει με δύο εκπροσώπους στη Συνέλευση για να παρακολουθούν τις εργασίες ως φιλοξενούμενοι εν τιμή.

Μετά την αύξηση των κρατών σε 55, οι βουλευτές αυξήθηκαν σε 315. Το όργανο αυτό συνεδριάζει κάθε χρόνο την πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου στην πρωτεύουσα ή σε άλλη πόλη από ένα εκ των κρατών του ΟΑΣΕ και η συνεδρίαση αυτή διαρκεί 5 ημέρες.

Κύριο μέλημα της Συνέλευσης είναι η προαγωγή του διαλόγου μεταξύ των

εκπροσώπων των κρατών μελών προκειμένου να τηρηθούν οι δημοκρατικές αρχές. Γίνονται επίσης συζητήσεις επί θεμάτων εφαρμογής των στόχων του ΟΑΣΕ, επί θεμάτων που προκύπτουν κατά τις διαβουλεύσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συνόδων Κορυφής των Αρχηγών των Κρατών και των Κυβερνήσεων και επί της προσπάθειας εύρεσης μέτρων που θα επιταχύνουν την ασφάλεια και την συνεργασία στην Ευρώπη.

Η Συνέλευση εκδίδει Διακηρύξεις, αποφάσεις και προτάσεις σχετικά με τις αρμοδιότητές της. Αποφασίζει κατά κανόνα με απλή πλειοψηφία και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των κρατών-μελών. Τέλος συντάσσει εκθέσεις για τα πεπραγμένα της οι οποίες αποστέλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο αλλά και στα Κοινοβούλια των κρατών-μελών που λαμβάνουν μέρος.

Για τις ανάγκες της Συνέλευσης συστάθηκε η Διαρκής Επιτροπή των Επικεφαλής Αντιπροσώπων και η οποία ευθύνεται για την οργάνωση, τον εσωτερικό Κανονισμό και τη λειτουργία του οργάνου αυτού. Επιπλέον έχει υπό την αρμοδιότητα της το προϋπολογισμό, τη γραμματεία, την ημερήσια διάταξη και τις έκτακτες Συνεδριάσεις της. Μέλη της είναι ένας αντιπρόσωπος από κάθε χώρα. Λειτουργούν επίσης για την εξυπηρέτησή της το Γραφείο, οι Γενικές Επιτροπές, οι Επιτροπές ad hoc και η Γραμματεία με έδρα την Κοπεγχάγη.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Η θέση αυτή δημιουργήθηκε το έτος 1997 από το Μόνιμο Συμβούλιο Πρώτος εκπρόσωπος ορίστηκε τον Ιανουάριο του έτους 1998 από τη Γερμανία, ο Freimut Duve, για διάστημα τριών ετών.

Αρμοδιότητά του είναι να έρχεται σε επαφή και να συνδράμει τα κράτη-μέλη ώστε τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης τους να διακατέχονται από ανεξαρτησία, ελευθερία και πολυφωνία με στόχο την ανοιχτή και ελεύθερη κοινωνία. Λειτουργεί υπό την εποπτεία του Μονίμου Συμβουλίου και συνεργάζεται στενά με τον Προεδρεύοντα, με το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και με τον Ύπατο Αρμοστή για τα θέματα των Εθνικών μειονοτήτων. Εδρεύει στη Βιέννη.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Η ίδρυση του προέκυψε από τη Σύμβαση Συνδιαλλαγής και Διαιτησίας του

1992 και τέθηκε σε ισχύ το έτος 1994. Έχει υπογραφεί από 33 κράτη και έχει κυρωθεί από 26, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας. Η λειτουργία του είναι συνεχής και αδιάκοπη και ασκεί τις δραστηριότητές του στη Γενεύη.

Πολλοί αξιολογοί και γνώστες επί των διεθνών θεμάτων άνθρωποι είναι στη διάθεση του ΟΑΣΕ και ενεργοποιούνται μόνο όταν ανακύψει θέμα διαμάχης των κρατών ενώπιον του Δικαστηρίου. Έτσι συστήνεται μια ad hoc Επιτροπή Συνδιαλλαγής ή ένα ad hoc Διοικητικό Δικαστήριο προκειμένου να επιλύσουν τις διαφωνίες τηρώντας απαρέγκλιτα τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Τα κράτη-μέλη έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν τους διαιτητές μέσω ενός καταλόγου που βρίσκεται στη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Η Επιτροπή Συνδιαλλαγής ερευνά υποθέσεις που έρχονται σε αυτήν ύστερα από συμφωνία δύο ή περισσότερων κρατών. Στη συνέχεια εξετάζει τα μέρη και συντάσσει αναφορά απευθυντέα στα μέρη. Την αναφορά αυτή τα μέρη μπορούν να θέσουν σε εφαρμογή εντός τη καταληκτικής προθεσμίας 30 ημερών. Αν αρνηθούν την εφαρμογή της, σειρά έχει το Διαιτητικό Δικαστήριο που αναλαμβάνει να εξετάσει το ζήτημα. Εκδίδει αποφάσεις που δεσμεύουν τα μέρη.

Το Δικαστήριο δεν χαρακτηρίζεται ακριβώς όργανο του ΟΑΣΕ αλλά συνδεδεμένο σώμα που δεσμεύει με τις αποφάσεις του τα κράτη-μέλη που συμμετέχουν στη Σύμβαση που το προβλέπει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ο ρόλος της είναι διεκπεραιωτικός και έχει να κάνει με τη διατήρηση και την διανομή των εγγράφων του ΟΑΣΕ στα κράτη-μέλη και την παροχή πληροφοριών στους διεθνείς οργανισμούς και στον τύπο. Αποτελείται από ένα Διευθυντή, τρεις Αξιωματούχους και Διοικητικό προσωπικό. Εδρεύει στη Βιέννη.

Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα:

α) Το Κέντρο πρόληψης Συγκρούσεων

β) Το τμήμα Προϋπολογισμού και υπηρεσιών Υποστήριξης: Έχει διοικητικά, μεταφραστικά καθήκοντα αλλά και ρόλο τεκμηρίωσης και αρχειοθέτησης. Επίσης αναλαμβάνει ζητήματα οικονομικά και προϋπολογισμού.

γ) Το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα: του οποίου αρμοδιότητα είναι να συντελεί στην διεκπεραίωση των καθηκόντων του Γενικού Γραμματέα, στην περίπτωση που ο τελευταίος αναλαμβάνει το ρόλο του Διοικητικού Διευθυντή του Οργανισμού. Σε εκτέλεση του έργου αυτού παρέχει νομικές συμβουλές και υπηρεσίες, φροντίζει για τις σχέσεις με τους άλλους Οργανισμούς, την ενημέρωση του κοινού και του τύπου, για

τον έλεγχο εντός του Οργανισμού και τις διασυνδέσεις σε διπλωματικό επίπεδο.

δ) Το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού: αρμόδιο για την εκπαίδευση και την ειδίκευση του προσωπικού και για την διευθέτηση συγκρούσεων που πιθανόν να προκύψουν κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών αποστολών. Κάνει τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για το χωρισμό του προσωπικού σε ομάδες συνεργασίας και εσπευσμένης βοήθειας, απαρτιζόμενες από εμπειρογνώμονες. Η δημιουργία τους αποφασίστηκε στη Σύνοδο Κορυφής της Κωνσταντινούπολης.

ε) Ο Συντονιστής των Οικονομικών και Περιβαλλοντικών Δραστηριοτήτων του Οργανισμού: ενισχύει τη δράση του Οργανισμού να λύνει οικονομικές, περιβαλλοντολογικές και κοινωνικές διαφορές όταν υπάρχει κίνδυνος για την ασφάλεια και την ειρήνη της περιοχής. Δρα με την υποστήριξη του Προεδρεύοντα.

στ) Γραφείο στην Πράγα: που βοηθά και ενημερώνει το κοινό και έχει την ευθύνη των δημοσίων σχέσεων. Έχει στην κατοχή της πλήθος αρχείων με ελεύθερη πρόσβαση για όσους θέλουν να τα μελετήσουν. Τέλος διευκολύνει τη διοργάνωση συναντήσεων της Πράγας, π.χ. Οικονομική Ομάδα.

3.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

Κατά την Υπουργική Σύνοδο της Μαδρίτης (29-30.11.2007) αποφασίσθηκε η ανάθεση στην Ελλάδα της Προεδρίας ΟΑΣΕ για το έτος 2009. Μεταξύ των καθηκόντων της Προεδρίας περιλαμβάνονται ο συντονισμός των υπηρεσιών του ΟΑΣΕ, η εκπροσώπησή του, καθώς επίσης και η πρόληψη διενέξεων, η διαχείριση κρίσεων και η αποκατάσταση.

Η χώρα μας κλήθηκε να διοργανώσει το 17ο Οικονομικό & Περιβαλλοντικό Φόρουμ ΟΑΣΕ με θέμα Migration management and its linkages with economic, social and environmental policies to the benefit of stability and security in the OSCE region, ως εξής: Α' Σύνοδος (Βιέννη, 26-27 Ιανουαρίου 2009), Β' Σύνοδος (Αθήνα, 18-20 Μαΐου 2009).

Αναφορικά διοργανώθηκαν η Συνάντηση Εφαρμογής Ανθρώπινης Διάστασης (Βαρσοβία, Οκτώβριος 2009), συμπεριλαμβανομένων των τριών συμπληρωματικών αυτής συναντήσεων.

Το Δεκέμβριο του 2009 έλαβε χώρα στην Αθήνα το Υπουργικό Συμβούλιο του

Οργανισμού.

Ένας ειδικός τομέας όπου ο ΟΑΣΕ/ODIHR έχει να επιδείξει σημαντικό έργο και όπου η χώρα μας έχει αξιόλογη ανάμιξη, είναι και εκείνος της προετοιμασίας και παρακολούθησης εκλογών σε χώρες οι οποίες διέρχονται τη φάση του δημοκρατικού μετασχηματισμού. Η Ελλάδα είχε ενεργό συμμετοχή στις αποστολές του ODIHR, με πλέον πρόσφατη την αποστολή 5 παρατηρητών στις κοινοβουλευτικές εκλογές της 28ης Σεπτεμβρίου 2008 στη Λευκορωσία και 7 παρατηρητών στις προεδρικές εκλογές της 15ης Οκτωβρίου 2008 στο Αζερμπαϊτζάν.

Τα κοινοβούλια των συμμετεχόντων στον ΟΑΣΕ κρατών έχουν συστήσει την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού, η οποία αναπτύσσει σειρά παράλληλων δραστηριοτήτων. Η ελληνική αντιπροσωπεία στη Συνέλευση, επικεφαλής της οποίας ήταν ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Σκανδαλάκης, απαρτίζεται από 6 τακτικά και 4 αναπληρωματικά μέλη, ενώ τον Ιούλιο 2008 εξελέγη ο βουλευτής κ. Πέτρος Ευθυμίου στο αξίωμα του Προέδρου της 2ας Γενικής Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Επιστήμης, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος.

Η συνεισφορά της Ελλάδας στον τακτικό προϋπολογισμό του ΟΑΣΕ για το 2008 ανέρχεται σε 1.255.000 ευρώ.

Η ελληνική συμμετοχή στις υπηρεσίες του ΟΑΣΕ ανερχόταν συνολικά σε 12 άτομα, εκ των οποίων 8 στις Αποστολές του Οργανισμού και 4 στη Γραμματεία και τους Θεσμούς.

Εντός του ΟΑΣΕ έχει ξεκινήσει διάλογος μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, με αντικείμενο τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του. Στο πλαίσιο αυτό, στην Υπουργική της Σόφιας (2004) ελήφθη απόφαση για τη σύσταση "Ομάδος Σοφών", προς τον σκοπό εκπόνησης μελέτης για την μεταρρύθμιση του ΟΑΣΕ. Επισημαίνεται ότι η συζήτηση για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού επικεντρώνεται σε θέματα σχετικά με τη βελτίωση του μηχανισμού διαβουλεύσεων εντός του ΟΑΣΕ, το ενδεχόμενο απόδοσης νομικής προσωπικότητας στον Οργανισμό, τυχόν περαιτέρω ενίσχυση της Γραμματείας, των Θεσμών και των Αποστολών του ΟΑΣΕ, στον τρόπο επιλογής του Γεν. Γραμματέα και των επικεφαλής των Θεσμών, καθώς και στη βελτίωση του μηχανισμού παρατηρήσεως εκλογών (ODIHR).

Η Ελλάδα συμεριζεται την ανάγκη αλλαγών με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ΟΑΣΕ. Ωστόσο, η ενίσχυση δεν θα πρέπει να λάβει χώρα εις βάρος των αρχών του, καθώς και των κοινών αξιών και δεσμεύσεων. Χρειάζεται η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της υποχρέωσης λογοδοσίας

του Οργανισμού συνολικά, περιλαμβανομένων των Θεσμών του και των επιτόπιων Αποστολών του. Τάσσεται υπέρ της απόκτησης νομικής προσωπικότητας από τον Οργανισμό. Υποστηρίζει την πρόταση για έναν ενισχυμένο και περισσότερο δραστήριο ρόλο του Γ.Γ. του ΟΑΣΕ προς χάριν της συνεχείας των δραστηριοτήτων του και της καλύτερης εφαρμογής των αποφάσεών του. Επίσης τάσσεται υπέρ της στενότερης συνεργασίας με άλλους διεθνείς Οργανισμούς, όπως η ΕΕ. Θεωρεί ότι η αποτελεσματική παρουσία του Οργανισμού στη Ν.Α. Ευρώπη είναι κρίσιμη για την ενίσχυση της διαδικασίας εκδημοκρατισμού και της δημιουργίας θεσμών.

ΠΗΓΕΣ

Βιβλιογραφία

- Νάσκου - Περράκη, Παρούλα, *Το δίκαιο των διεθνών οργανισμών*, Σάκκουλας Αντ. Ν., Θεσσαλονίκη, 2005
- Αλιπραντής Νικήτας, *Τα κοινωνικά δικαιώματα σε υπερεθνικό επίπεδο ανά τον κόσμο*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2008
- Μπαμπανάσης Στέργιος, *Νέα διεθνής οικονομία*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2004

Διαδίκτυο

- Υπουργείο Εξωτερικών, www.mfa.gr
- Wikipedia, el.wikipedia.org
- Οργανισμός για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη www.osce.org